

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Summa de vitiis

Wilhelm <Lyon, Prior>

[Basel], nicht nach 1475

De divisionibus ad iram pertinentibus. Secunda pars

[urn:nbn:de:bsz:31-308070](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-308070)

ex iniquitate vult elicere . quia ex ira et odio . **S**er-
 ta iniquitas est . q̄ ipse non reddie . pacienciam iniurianti
 quam ei debet sicut iniurians debet ei innocentiam
Sexto possunt valere ad deū . eius exempla . et precipue
 exemplum xp̄i quē videmus patientissimuz esse . qui vlti-
 mo faciet vindictaz de inimicis suis . bene deberent sufficere
 verniclo q̄ ita cito vindicaretur de inimicis suis . sicut di-
 cit aug⁹ . Sūme religionis est imitari quem colis . **D**e be-
 ato eciam bern̄ . legit̄ . q̄ appropinq̄nte morte eius cum re-
 quireret̄ a fratribz q̄ doceret̄ eos aliqua salubria . dixit eis .
 Alieno sensu magisq̄ meo credidi . lesus vindictaz nō expe-
 ct̄ . nulli scandaluz facere volui . et si feci sedavi et potui .
Septimo potest valere ad deū . ire q̄ domin⁹ ab eo qui
 vult vindicare se . videt̄ eē remissa repetere . sicut patet de
 illo qui noluit dimittere conseruo a quo dominus eius re-
 pechit vniuersū debituz prius sibi dimissuz . **Mat̄ . xviii .**
De diuisionibz ad iraz perimentibus . **S**ecūda pars .
Icto de hīs que pertinent ad detestacionez ire cō-
 munit̄ ponende sūt diuisiones ad irā perimēt̄ .
Notand⁹ q̄ est quedaz ira que bona est . qua hō-
 mo irascitur vicio . de qua eccl̄ . vii . **M**elior est ira risu . q̄ si
 diceret̄ per tristitiaz vultus corrigit̄ animus delinquentis .
Est alia ira que mala est qua homo irascitur p̄sone . de qua
 intelligenda sūt prius dicta . et h̄ duas habet species . **D**ue-
 dam enī subita est et sine deliberatōne ratōnis que venial-
 est . **A**lia vero eius deliberatōne et consensu ratōnis que
 mortalis est . **H**as duas species tangit dauid dicens . **I**rascel-
 mini et nolite peccare . **S**i subita ira surgat in nobis nō
 cōsenciat ratō . **I**ra vō que cū deliberatōne est si iueterescat
 odiū dicit̄ . **E**st enī odium ira inueterata q̄ videt̄ p̄hibere
 apostol⁹ dicens ad eph̄ . iiii . **S**ol nō occidat sup iracūdiā
 vestraz . **A**d deū . odij possunt ista sp̄ali valere . **P**rimo illud
 genesis . xlix . **M**aledictus furor eius quia perimax et in-
 dignatō eius qz dura . **S**ecūdo illud i . **J**oh̄ . iij . ois qui odit

Fracrem suum homicida est. **T**ercio qz odium spāliter est
 caritati contrariuz que est maxia virtus maxie placens deo
 et maxime displicēs dyabolo. patet ex verbis gg. dicētis
Non curat antiquus hostis. vt terrena nobis tollat. h̄ vt
 caritatē in nobis fereat de placencia vero dei manifestū po
 test esse per hoc qz dicit dominus **Jo. xv.** hoc est precep
 tum meuz. **Q**uarto quia cū torqueat homo p que peccat
 et ille qui manet in odio. iniurias sibi illatas nolit remit
 tere id est pūet in h̄ qz nec pctā sibi remittent. **F**atuz est
 qui vnaz iniuriaz non vult remittere vt mille vel plura pec
 cata sibi remittant. **Q**uintum est hoc. qz ira vel odium
 otia naturā vident esse in hōme. cū hō sit animal māfue
 tum natura et misericors. **Vñ Job xxxi.** Ab infancia mea
 creuit meū miseratō ⁊ de vtero mris mee egressa est me
 cuz. **M**ansuetudini vero que est in hōme attestat forma
 et dispositō exterior hōmis. **I**n omni enim spē animal' figu
 ra corporis ⁊ membroꝝ nature corporis exteri ori attestat.
 sic vngues acuti fortes et magni. et aduncati dentes. ⁊ fil
 lio oris magna attestat rabiei. vt patet in leonibz. **C**otri
 um vero mansuetudini attestat in hōmibz. **S**extū est qz
 cuz cupiditas. et alia vicia consistāt in appetitu alicui⁹ boni
 sed inordinatē odium consistit in appetitu ipsius mali. **Vñ**
 maioris pruerſitatis et malicie videt qz cupiditas et filia
 peccata. **I**te notand qz ira potest diuidi in iraz occultā que
 non prorūpit in exteriorē iniuriaz. et iram prorumpentes
 in exteriorē iniuriam. siue sit iniuria verbi vel facti. **D**e
 prima ira dicit dominus. **Math. v.** Omnis qui irascitur fra
 tri suo reus erit iudicio. **E**t post subdit de secūda ira. **Q**ui
 dixerit frī suo racha re⁹ erit deilio. q̄ aut dixerit fatue re⁹
 erit gehēne ignis. racha inēie ctō ē indignātis. h̄ noiat aliq̄
 spēlez otueliā. **I**te ira potest diuidi in irā q̄ hō irascit sibi et
 in iraz qua irascitur proximo. et iram qua irascitur deo. **D**e
 prima ira dicit socrates. **G**racundus cum alijs irasci desie
 rit sibi irascitur. **D**e secūda ira dictum est prius. **D**e ira

vero qua aliquis irascitur deo qualis est ira iniquorum bla-
 sphemantium deum potest intelligi illud. *eccl̄i xxvij.* Qui in
 altum mittit lapides super caput eius cadet. **¶** De pec-
 catis que proueniunt ex ira. **¶** Tertia pars.

¶ Equitur de peccatis que proueniunt ex ira. pro-
 uenit autem ex ira lis. *Ande prou. xxvj.* Sicut
 carbones ad brunas. et ligna ad ignem. sic homo
 iracundus suscitatur rixas. *Ande eccl̄i xxvj.* Homo iracundus
 incendit litem. Ex ira etiam secuntur guerre. incendia. ho-
 micidia. et alia in obiectio manuū iniusta. et rapine et filia
 De lite non dicemus modo. quia de illa dicetur de alijs pec-
 catis lingue. De rapina vero dictus est in tractatu de aua-
 ricia. De alijs vero dicemus. et primo de guerra.

De xij. que debent homines cogere a guerra. Capitulum primum
 De alijs vero hic dicemus. Et primo de guerra.
¶ Duodecim vero sunt que debent homines cohibere
 a guerra. Primus est. guerra quaz habemus
 cum hostibus inuisibilibus. *Job vij.* Milicia est vita homi-
 nis super terras. *Itē dictus est Gen. iij.* ad serpetem. In-
 micicias ponam inter te et mulierem. et semen illius et seme-
 tuum. Guerra ista multus periculosa est. et propter callidi-
 tatem demonum. *Gen. iij.* Serpens callidior erat omnibus
 animantibus terre. et propter longum exercitium pug-
 ne pugna enim non cessauit ex quo adam dicitur est in terra
 et longus usus multus docuit eum et experientia et propter conti-
 nuitate pugne. *gg.* Assidua temptatio dyaboli temptat nos
 ut saltē tedio vincat. et propter maliciā demonū. qui incessan-
 ter sicut sanguinē nostrum. *Vñ dicitur sanguisuga vocat p̄. xxx.*
Sanguisuga due sūt filie. Et qz demones inuisibiles sūt. Je-
ro. Tūc maxie impugris. si te impugri nescis. et qz mag-
 nū dānus est si quis vincat. regnū enim eternū pdit. et patibulo
 infernali affigitur. Si autē vincit multū lucratur qz regnū eternū
 et sic dyabolus perior est homine. ita guerra quā hōmō cū dyabolo
 perior ē guerra quā aliq̄s hōmō cū hoīb̄. sic ei aliq̄s princeps quā